

extra

Wat ga je doen?

naam:

datum:

C

Je oefent met het onderwerp.

Uitleg

illustraties: Fleur van der Weel

Wie of wat iets doet, noem je het *onderwerp*.

Het onderwerp kan uit een groep woorden bestaan.

Het onderwerp staat altijd naast het werkwoord.

Aan de slag

1 Wie doet er iets in de zinnen hieronder? Kleur 'Wie het doet' geel.

- a. Je ziet overdag bijna nooit een nachtdier.
- b. 's Nachts zoekt het voedsel.
- c. Overdag slaapt het meestal op donkere plekjes.
- d. Net zoals de mensen hebben nachtdieren een soort ingebouwde klok.
- e. Die klok geeft de bedtijd aan.
- f. Een hormoon in het lichaam van de nachtdieren regelt deze klok.

2 Bekijk de zinnen van opdracht 1 en beantwoord de vragen.

Staat 'Wie het doet' in de zinnen hierboven overal naast het werkwoord? ja / nee

Staat 'Wie het doet' altijd vooraan in de zin? ja / nee

'Wie of wat iets doet' noem je _____.

In zin a bestaat 'Wie het doet' uit ____ woorden, in zin f uit ____ woorden.

3 Maak het onderwerp steeds langer. Kijk naar het voorbeeld.

Muggen zijn meestal 's nachts actief.
 Die vervelende muggen zijn meestal 's nachts actief.
 Die vervelende, stekende muggen zijn meestal 's nachts actief.
 Die vervelende, stekende muggen met hun lange poten zijn meestal 's nachts actief.

Jasmijn ligt in bed.

---

naam:

datum:

Aan de slag

4 Maak nu het onderwerp steeds korter.

In Nederland vliegen meer dan tweeduizend soorten bruine nachtvinders rond.

In Nederland vliegen _____.

In Nederland vliegen _____.

5 Lees de zin hieronder. En kruis aan.

De pluimpjes op de kop van een uil lijken op oren.

Het antwoord op de vraag 'Wie doen er wat' is:

- De pluimpjes
- De pluimpjes op de kop
- De pluimpjes op de kop van een uil

Het onderwerp van deze zin is dus _____

6 Schrijf de zin uit opdracht 5 over op een papiertje. Knip de zin in drie stukken.

Laat het onderwerp bij elkaar. Schuif nu met de stukken.

Schrijf de drie zinnen op die je krijgt als je de volgorde van de zinstukken verandert.

---

7 Streep het foute antwoord door.

Staat in alle zinnen van opdracht 6 het onderwerp naast het werkwoord? ja / nee

Pak nu het zinstuk: *De pluimpjes op de kop van een uil.*

Knip dat in drie stukken. Kun je de volgorde van de stukjes veranderen? ja / nee

Welke conclusie kun je trekken?

De drie stukjes horen bij elkaar. / De drie stukjes zijn aparte zinsdelen.

8 Zet een golflijn onder het onderwerp.

Zet een streep onder het werkwoord.

Sommige huisdieren zijn eigenlijk ook nachtdieren.

Hamsters en cavia's zijn daar voorbeelden van.

Ze slapen overdag, verstopt onder wat hooi of zaagsel.

Katten zijn ook nachtdieren.

Maar deze lieve speelkameraadjes hebben zich wel aangepast aan de mensen.